

תרגיל 14 – מתמטיקה לכימאים ג'

התרגיל אינו להגשה

1. ענו על הסעיפים הבאים:

1.1. מצאו את טור פורייה של הפונקציה $f(x) = x$ בקטע $[-\pi, \pi]$.
פתרון: $f(x) = x$ היא פונקציה אי זוגית לכן $a_n = 0$ לכל $n \geq 0$. בנוסף,

$$\begin{aligned} b_n &= \frac{2}{\pi} \int_0^\pi x \sin(nx) dx = \left[\begin{array}{l} u = x \quad du = dx \\ dv = \sin(nx) \quad v = -\frac{\cos(nx)}{n} \end{array} \right] \\ &= \frac{2}{\pi} \left(\left[-x \frac{\cos(nx)}{n} \right]_0^\pi + \int_0^\pi \frac{\cos(nx)}{n} dx \right) = \frac{2}{\pi} \left(-\frac{\pi(-1)^n}{n} + \left[\frac{\sin(nx)}{n^2} \right]_0^\pi \right) = \\ &= \frac{2}{\pi} \left(\frac{\pi(-1)^{n+1}}{n} + 0 - 0 \right) = \frac{2(-1)^{n+1}}{n} \end{aligned}$$

לכן טור פורייה המבוקש הוא:

$$\hat{f}(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2(-1)^{n+1}}{n} \sin(nx)$$

1.2. לאיזה ערך מספרי הטור מתכנס עבור ערכי x הבאים?

1.2.1. $x = 0$.

פתרון: $f(x)$ רציפה ב $x = 0$ לכן, $\hat{f}(0) = f(0) = 0$.

1.2.2. $x = \pi$.

פתרון: מכיוון שמדובר על טור פורייה, לפונקציה $f(x)$ אנחנו מתייחסים כאל פונקציה מחזורית בעלת מחזור 2π . כעת:

$$\hat{f}(\pi) = \frac{f(\pi^+) + f(\pi^-)}{2} \underset{\text{period } 2\pi}{=} \frac{f(-\pi^+) + f(\pi^-)}{2} = \frac{-\pi + \pi}{2} = 0$$

1.2.3. $x = 6.7\pi$.

פתרון: טור פורייה הוא מחזורי 2π לכן,

$$\hat{f}(6.7\pi) = \hat{f}(6.7\pi - 6\pi) = \hat{f}(0.7\pi) \underset{\text{continuity}}{=} f(0.7\pi) = 0.7\pi$$

1.2.4. $x = -101.2\pi$.

פתרון: טור פורייה הוא מחזורי 2π לכן,

$$\hat{f}(-101.2\pi) = \hat{f}(-101.2\pi + 102\pi) = \hat{f}(0.8\pi) \underset{\text{continuity}}{=} f(0.8\pi) = 0.8\pi \quad 1.2.5$$

2. ענו על הסעיפים הבאים:

$$f(x) = \begin{cases} 0 & -\pi \leq x \leq 0 \\ 1 & 0 < x < \pi \end{cases} \quad \text{2.1. מצאו את טור פורייה של הפונקציה}$$

פתרון:

טור פורייה של הפונקציה הוא מהצורה:

$$\hat{f}(x) = \frac{a_0}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos(nx) + b_n \sin(nx))$$

כאשר:

$$a_0 = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) dx = \frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 f(x) dx + \int_0^{\pi} f(x) dx \right) = \frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 0 dx + \int_0^{\pi} 1 dx \right) =$$

$$\frac{1}{\pi} (0 + [x]_0^{\pi}) = \frac{1}{\pi} (\pi) = 1$$

ולכל $n \geq 1$

$$a_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \cos(nx) dx = \frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 f(x) \cos(nx) dx + \int_0^{\pi} f(x) \cos(nx) dx \right) =$$

$$\frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 0 \cos(nx) dx + \int_0^{\pi} 1 \cos(nx) dx \right) = \frac{1}{\pi} \left(0 + \left[\frac{\sin(nx)}{n} \right]_0^{\pi} \right) = \frac{1}{\pi} (0) = 0$$

$$b_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \sin(nx) dx = \frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 f(x) \sin(nx) dx + \int_0^{\pi} f(x) \sin(nx) dx \right) =$$

$$\frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 0 \sin(nx) dx + \int_0^{\pi} 1 \sin(nx) dx \right) = \frac{1}{\pi} \left(0 + \left[-\frac{\cos(nx)}{n} \right]_0^{\pi} \right) = \frac{1}{\pi} \left(-\frac{(-1)^n}{n} + \frac{1}{n} \right) =$$

$$\frac{1}{\pi} \left(\frac{1 - (-1)^n}{n} \right)$$

לכן, טור פורייה המבוקש הוא:

$$\hat{f}(x) = \frac{1}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\pi} \left(\frac{1 - (-1)^n}{n} \right) \sin(nx)$$

נשים לב, לכל ערך n זוגי האיבר הכללי בטור שבביטוי הנ"ל יתאפס, לכן מספיק לסכום מעל האיברים האי זוגיים. עבור כל n אי זוגי, ערך הביטוי $(1 - (-1)^n)$ הוא 2. לכן, (ע"י הצבת, $n = 2k - 1$, עבור $k \geq 1$, מה שיבטיח ריצה על כל האיברים האי זוגיים), נקבל

$$\hat{f}(x) = \frac{1}{2} + \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{\pi} \left(\frac{2}{2k-1} \right) \sin((2k-1)x)$$

$$\cdot \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)^2} \quad \text{2.2. השתמשו בשוויון פרסבל לחישוב}$$

פתרון: שוויון פרסבל מדף הנוסחאות הוא

$$\frac{1}{L} \int_{-L}^L f^2(x) dx = \frac{a_0^2}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n^2 + b_n^2)$$

אצלינו, $L = \pi$.

לכן

$$\frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f^2(x) dx = \frac{1^2}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{\pi} \left(\frac{2}{2n-1} \right) \right)^2$$

(שימו לב כי העובדה שסכמנו בטור רק את המקדמים b_n עבור n אי זוגי אינה בעייתית כי כל שאר המקדמים הם אפס).

לכן:

$$\begin{aligned} \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f^2(x) dx &= \frac{1^2}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{\pi} \left(\frac{2}{2n-1} \right) \right)^2 \\ \frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 f^2(x) dx + \int_0^{\pi} f^2(x) dx \right) &= \frac{1}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{4}{\pi^2 (2n-1)^2} \\ \frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 0^2 dx + \int_0^{\pi} 1^2 dx \right) &= \frac{1}{2} + \frac{4}{\pi^2} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)^2} \\ \frac{1}{\pi} \left(\int_0^{\pi} 1 dx \right) &= \frac{1}{2} + \frac{4}{\pi^2} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)^2} \\ \frac{1}{\pi} (\pi) - \frac{1}{2} &= \frac{4}{\pi^2} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)^2} \\ \frac{1}{2} &= \frac{4}{\pi^2} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)^2} \\ \frac{\pi^2}{8} &= \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)^2} \end{aligned}$$

3. תהי $f(x) = 1$ המוגדרת בקטע $(0, \pi]$. ענו על הסעיפים הבאים:

3.1. מצאו את ההרחבה האי זוגית של $f(x)$ לקטע $(-\pi, \pi]$.

פתרון:

ההרחבה האי זוגית היא:

$$f_2(x) = \begin{cases} 1 & 0 < x \leq \pi \\ 0 & x = 0 \\ -1 & -\pi < x < 0 \end{cases}$$

3.2. מצאו את טור פורייה של ההרחבה האי זוגית.

פתרון: מכיוון שמדובר בטור פורייה של הרחבה אי זוגית $a_n = 0$ לכל $n \geq 0$.

בנוסף, לכל $n \geq 1$

$$b_n = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} f(x) \sin(nx) dx = \frac{2}{\pi} \left(\int_0^{\pi} 1 \sin(nx) dx \right) = \frac{2}{\pi} \left(\left[-\frac{\cos(nx)}{n} \right]_0^{\pi} \right) = \frac{2}{\pi} \left(-\frac{(-1)^n}{n} + \frac{1}{n} \right) = \frac{2}{\pi} \left(\frac{1 - (-1)^n}{n} \right)$$

לכן, טור פורייה המבוקש הוא:

$$\widehat{f}_2(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2}{\pi} \left(\frac{1 - (-1)^n}{n} \right) \sin(nx)$$

נשים לב, לכל ערך n זוגי האיבר הכללי בטור שבביטוי הנ"ל יתאפס, לכן מספיק לסכום מעל האיברים האי זוגיים. עבור כל n אי זוגי, ערך הביטוי $(1 - (-1)^n)$ הוא 2. לכן, (ע"י הצבת, $n = 2k - 1$, עבור $k \geq 1$, מה שיבטיח ריצה על כל האיברים האי זוגיים), נקבל

$$\widehat{f}_2(x) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{2}{\pi} \left(\frac{2}{2k-1} \right) \sin((2k-1)x)$$

$$\widehat{f}_2(x) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{4}{\pi(2k-1)} \sin((2k-1)x)$$

3.3. השתמשו בשוויון פרסבל לחישוב $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)^2}$.

פתרון: שוויון פרסבל מדף הנוסחאות הוא

$$\frac{1}{L} \int_{-L}^L f^2(x) dx = \frac{a_0^2}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n^2 + b_n^2)$$

אצלינו, $L = \pi$. והפונקציה עבורה חישבנו טור פורייה היא f_2 לכן

$$\frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f_2^2(x) dx = \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{4}{\pi(2n-1)} \right)^2$$

(שימו לב כי העובדה שסכמנו בטור רק את המקדמים b_n עבור n אי זוגי אינה בעייתית כי כל שאר המקדמים הם אפס).

לכן:

$$\begin{aligned} \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f_2^2(x) dx &= \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{4}{\pi(2n-1)} \right)^2 \\ \frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 f_2^2(x) dx + \int_0^{\pi} f_2^2(x) dx \right) &= \sum_{n=1}^{\infty} \frac{16}{\pi^2(2n-1)^2} \\ \frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 (-1)^2 dx + \int_0^{\pi} 1^2 dx \right) &= \frac{16}{\pi^2} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)^2} \\ \frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 1 dx + \int_0^{\pi} 1 dx \right) &= \frac{16}{\pi^2} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)^2} \\ \frac{1}{\pi} (\pi + \pi) &= \frac{16}{\pi^2} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)^2} \\ 2 &= \frac{16}{\pi^2} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)^2} \\ \frac{\pi^2}{8} &= \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)^2} \end{aligned}$$

שימו לב, כי קיבלנו את אותה תוצאה כמו בסעיף 2.2.

4. מצאו את טור פורייה של ההרחבה הזוגית של הפונקציה

$$f(x) = \begin{cases} 1, & 0 < x \leq h \\ 0, & h < x < \pi \end{cases}$$

כאשר $0 < h < \pi$ הוא קבוע ממשי כלשהו.
פתרון:

$$\begin{aligned} a_0 &= \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} f(x) dx = \frac{2}{\pi} \left[\int_0^h 1 dx + \int_h^{\pi} 0 dx \right] = \frac{2h}{\pi} \\ a_n &= \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} f(x) \cos nx dx = \frac{2}{\pi} \left[\int_0^h \cos nx dx + \int_h^{\pi} 0 \cos nx dx \right] = \frac{2}{\pi} \int_0^h \cos nx dx = \frac{2}{\pi n} \sin nx \Big|_0^h = \frac{2 \sin nh}{\pi n} \\ f(x) &= \frac{h}{\pi} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2 \sin nh}{\pi n} \cos nx = \frac{h}{\pi} + \frac{2}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin nh}{n} \cos nx \end{aligned}$$

5. פתרו את משוואות הגלים

$$\begin{cases} u_{tt} = \frac{1}{\pi^2} u_{xx} & 0 < x < 1, \quad t > 0 \\ u(0, t) = u(1, t) = 0 & t > 0 \\ u(x, 0) = x^2 + 1 & 0 < x < 1 \\ u_t(x, 0) = 0 & 0 < x < 1 \end{cases}$$

פתרון:

לפי הנוסחה המתאימה, הפתרון הוא מהצורה

$$u(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty} \sin \frac{\pi n x}{L} \left[b_n \cos \left(\frac{cn\pi}{L} t \right) + b_n^* \sin \left(\frac{cn\pi}{L} t \right) \right]$$

כאשר:

$$b_n = \frac{2}{L} \int_0^L f(x) \sin \left(\frac{n\pi x}{L} \right) dx$$

$$b_n^* = \frac{2}{cn\pi} \int_0^L g(x) \sin \left(\frac{n\pi x}{L} \right) dx$$

. $g(x) = 0$ | $f(x) = x^2 + 1$, $c = \frac{1}{\pi}$, $L = 1$, אצלינו,

לכן, הפתרון הוא:

$$u(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty} \sin \left(\frac{\pi n x}{1} \right) \left[b_n \cos \left(\frac{\frac{1}{\pi} n \pi}{1} t \right) + b_n^* \sin \left(\frac{\frac{1}{\pi} n \pi}{1} t \right) \right]$$

$$u(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty} \sin(\pi n x) [b_n \cos(nt) + b_n^* \sin(nt)]$$

כאשר:

$$b_n = \frac{2}{L} \int_0^L f(x) \sin \left(\frac{n\pi x}{L} \right) dx = \frac{2}{1} \int_0^1 (x^2 + 1) \sin \left(\frac{n\pi x}{1} \right) dx = 2 \int_0^1 (x^2 + 1) \sin(n\pi x) dx =$$

$$\left[\begin{array}{l} u = x^2 + 1 \quad du = 2x dx \\ dv = \sin(n\pi x) \quad v = -\frac{\cos(n\pi x)}{n\pi} \end{array} \right] = 2 \left(\left[-(x^2 + 1) \frac{\cos(n\pi x)}{n\pi} \right]_0^1 + \int_0^1 2x \frac{\cos(n\pi x)}{n\pi} dx \right) =$$

$$2 \left(-2 \frac{(-1)^n}{n\pi} + \frac{1}{n\pi} + \frac{2}{n\pi} \int_0^1 x \cos(n\pi x) dx \right) = \left[\begin{array}{l} u = x \quad du = 1 dx \\ dv = \cos(n\pi x) \quad v = \frac{\sin(n\pi x)}{n\pi} \end{array} \right] =$$

$$2 \left(\frac{2(-1)^{n+1} + 1}{n\pi} + \frac{2}{n\pi} \left(\left[x \frac{\sin(n\pi x)}{n\pi} \right]_0^1 - \int_0^1 \frac{\sin(n\pi x)}{n\pi} dx \right) \right) = 2 \left(\frac{2(-1)^{n+1} + 1}{n\pi} + \frac{2}{n\pi} \left(0 - 0 + \left[\frac{\cos(n\pi x)}{(n\pi)^2} \right]_0^1 \right) \right)$$

$$= 2 \left(\frac{2(-1)^{n+1} + 1}{n\pi} + \frac{2}{n\pi} \left(\frac{(-1)^n}{(n\pi)^2} - \frac{1}{(n\pi)^2} \right) \right) = 2 \left(\frac{2(-1)^{n+1} + 1}{n\pi} + \frac{2((-1)^n - 1)}{(n\pi)^3} \right)$$

$$b_n^* = \frac{2}{\frac{1}{\pi} n \pi} \int_0^1 0 \sin \left(\frac{n\pi x}{1} \right) dx = 0$$

לכן הפתרון:

$$u(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty} \sin(\pi nx) \left[2 \left(\frac{2(-1)^{n+1} + 1}{n\pi} + \frac{(-1)^n - 1}{(n\pi)^2} \right) \cos(nt) + 0 \sin(nt) \right]$$

$$u(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty} 2 \sin(\pi nx) \left(\frac{2(-1)^{n+1} + 1}{n\pi} + \frac{2((-1)^n - 1)}{(n\pi)^3} \right) \cos(nt)$$

6. פתרו את משוואות הגלים

$$\begin{cases} u_{tt} = u_{xx} & 0 < x < 1, \quad t > 0 \\ u(0,t) = u(\pi,t) = 0 & t > 0 \\ u(x,0) = x + 1 & 0 < x < 1 \\ u_t(x,0) = 2 & 0 < x < 1 \end{cases}$$

פתרון:

לפי הנוסחה המתאימה, הפתרון הוא מהצורה

$$u(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty} \sin \frac{\pi nx}{L} \left[b_n \cos \left(\frac{cn\pi}{L} t \right) + b_n^* \sin \left(\frac{cn\pi}{L} t \right) \right]$$

כאשר:

$$b_n = \frac{2}{L} \int_0^L f(x) \sin \left(\frac{n\pi x}{L} \right) dx$$

$$b_n^* = \frac{2}{cn\pi} \int_0^L g(x) \sin \left(\frac{n\pi x}{L} \right) dx$$

אצלינו, $c=1$, $L=1$, $f(x) = x + 1$, $g(x) = 2$.

לכן, הפתרון הוא:

$$u(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty} \sin \left(\frac{\pi nx}{1} \right) \left[b_n \cos \left(\frac{1n\pi}{1} t \right) + b_n^* \sin \left(\frac{1n\pi}{1} t \right) \right]$$

$$u(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty} \sin(\pi nx) \left[b_n \cos(n\pi t) + b_n^* \sin(n\pi t) \right]$$

כאשר:

$$b_n = \frac{2}{L} \int_0^L f(x) \sin\left(\frac{n\pi x}{L}\right) dx = \frac{2}{1} \int_0^1 (x+1) \sin\left(\frac{n\pi x}{1}\right) dx = 2 \int_0^1 (x+1) \sin(n\pi x) dx =$$

$$\left[\begin{array}{l} u = x+1 \quad du = dx \\ dv = \sin(n\pi x) \quad v = -\frac{\cos(n\pi x)}{n\pi} \end{array} \right] = 2 \left(\left[- (x+1) \frac{\cos(n\pi x)}{n\pi} \right]_0^1 + \int_0^1 \frac{\cos(n\pi x)}{n\pi} dx \right) =$$

$$2 \left(-2 \frac{(-1)^n}{n\pi} + \frac{1}{n\pi} + \left[\frac{\sin(n\pi x)}{(n\pi)^2} \right]_0^1 \right) = 2 \left(\frac{2(-1)^{n+1} + 1}{n\pi} \right) = \frac{4(-1)^{n+1} + 2}{n\pi}$$

$$b_n^* = \frac{2}{1n\pi} \int_0^1 2 \sin\left(\frac{n\pi x}{1}\right) dx = \frac{4}{n\pi} \int_0^1 \sin(n\pi x) dx = -\frac{4}{(n\pi)^2} [\cos(n\pi x)]_0^1 = -\frac{4}{(n\pi)^2} ((-1)^n - 1) =$$

$$\frac{4(1 - (-1)^n)}{(n\pi)^2}$$

לכן הפתרון:

$$u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} \sin(n\pi x) \left[\frac{4(-1)^{n+1} + 2}{n\pi} \cos(n\pi t) + \frac{4(1 - (-1)^n)}{(n\pi)^2} \sin(n\pi t) \right] =$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \sin(n\pi x) \frac{4(-1)^{n+1} + 2}{n\pi} \cos(n\pi t) + \sum_{n=1}^{\infty} \sin(n\pi x) \frac{4(1 - (-1)^n)}{(n\pi)^2} \sin(n\pi t)$$

נשים לב, עבור הטור השני, לכל ערך n זוגי האיבר הכללי יתאפס, לכן מספיק לסכום מעל האיברים האי זוגיים. עבור כל n אי זוגי, ערך הביטוי $(1 - (-1)^n)$ הוא 2.

לכן,

$$\sum_{n=1}^{\infty} \sin(n\pi x) \frac{4(1 - (-1)^n)}{(n\pi)^2} \sin(n\pi t) = \sum_{n=1}^{\infty} \sin(\pi(2n-1)x) \frac{8}{((2n-1)\pi)^2} \sin((2n-1)\pi t)$$

ובסה"כ:

$$u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} \sin(n\pi x) \frac{4(-1)^{n+1} + 2}{n\pi} \cos(n\pi t) + \sum_{n=1}^{\infty} \sin(\pi(2n-1)x) \frac{8}{((2n-1)\pi)^2} \sin((2n-1)\pi t)$$

7. פתרו את משוואת החום

$$\begin{cases} u_t = u_{xx} & 0 < x < \pi, \quad t > 0 \\ u(0, t) = u(\pi, t) = 0 & t > 0 \\ u(x, 0) = x & 0 < x < \pi \end{cases}$$

פתרון: נשתמש בנוסחה המתאימה:

$$u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} b_n e^{-\lambda_n^2 t} \sin\left(\frac{n\pi}{L} x\right)$$

כאשר:

$$b_n = \frac{2}{L} \int_0^L f(x) \sin\left(\frac{n\pi x}{L}\right) dx$$

$$\lambda_n = \frac{cn\pi}{L}$$

אצלינו: $L = \pi$, $c = 1$ ו $f(x) = x$, לכן, $\lambda_n = \frac{1n\pi}{\pi} = n$ והפתרון הוא

$$u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} b_n e^{-n^2 t} \sin\left(\frac{n\pi}{\pi} x\right)$$

$$u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} b_n e^{-n^2 t} \sin(nx)$$

עבור,

$$b_n = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x \sin\left(\frac{n\pi x}{\pi}\right) dx = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x \sin(nx) dx = \left[\begin{array}{l} u = x \quad du = dx \\ dv = \sin(nx) \quad v = -\frac{\cos(nx)}{n} \end{array} \right]$$

$$= \frac{2}{\pi} \left(\left[-x \frac{\cos(nx)}{n} \right]_0^{\pi} + \int_0^{\pi} \frac{\cos(nx)}{n} dx \right) = \frac{2}{\pi} \left(-\frac{\pi(-1)^n}{n} + \left[\frac{\sin(nx)}{n^2} \right]_0^{\pi} \right) =$$

$$\frac{2}{\pi} \left(\frac{\pi(-1)^{n+1}}{n} + 0 - 0 \right) = \frac{2(-1)^{n+1}}{n}$$

לכן, הפתרון הוא:

$$u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2(-1)^{n+1}}{n} e^{-n^2 t} \sin(nx)$$

8. פתרו את משוואת החום

$$\begin{cases} u_t = 2u_{xx} & 0 < x < 1, \quad t > 0 \\ u(0, t) = u(1, t) = 0 & t > 0 \\ u(x, 0) = 5 & 0 < x < 1 \end{cases}$$

פתרון: נשתמש בנוסחה המתאימה:

$$u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} b_n e^{-\lambda_n^2 t} \sin\left(\frac{n\pi}{L} x\right)$$

כאשר:

$$b_n = \frac{2}{L} \int_0^L f(x) \sin\left(\frac{n\pi x}{L}\right) dx$$

$$\lambda_n = \frac{cn\pi}{L}$$

אצלינו: $L = 1$, $c = \sqrt{2}$ ו $f(x) = \cos(\pi x)$, לכן, $\lambda_n = \frac{\sqrt{2}n\pi}{1} = \sqrt{2}n\pi$ והפתרון הוא

$$u(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty} b_n e^{-(\sqrt{2}n\pi)^2 t} \sin\left(\frac{n\pi}{1} x\right)$$

$$u(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty} b_n e^{-2n^2\pi^2 t} \sin(n\pi x)$$

עבור,

$$b_n = \frac{2}{1} \int_0^1 5 \sin\left(\frac{n\pi x}{1}\right) dx = 10 \int_0^1 \sin(n\pi x) dx = -10 \left[\frac{\cos(n\pi x)}{n\pi} \right]_0^1 = -10 \left[\frac{(-1)^n - 1}{n\pi} \right] = 10 \left[\frac{1 - (-1)^n}{n\pi} \right]$$

לכן, הפתרון הוא:

$$u(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty} 10 \left(\frac{1 - (-1)^n}{n\pi} \right) e^{-2n^2\pi^2 t} \sin(n\pi x)$$

נשים לב, לכל ערך n זוגי האיבר הכללי יתאפס, לכן מספיק לסכום מעל האיברים האי זוגיים. עבור כל n אי זוגי, ערך הביטוי $(1 - (-1)^n)$ הוא 2. לכן, (ע"י הצבת, $n = 2k - 1$, עבור $k \geq 1$, מה שיבטיח ריצה על כל האיברים האי זוגיים), נקבל

$$u(x,t) = \sum_{k=1}^{\infty} 10 \left(\frac{2}{(2k-1)\pi} \right) e^{-2(2k-1)^2\pi^2 t} \sin((2k-1)\pi x)$$

בהצלחה! ☺